

Z cizích revuí.

RIVISTA D'INFANTERIA, roč. I., 1934. (Dokončení.)

7. sešit, červenec.

Mjr. děl. A. Verney: Palba proti bateriím a baterie o 3 dělech. (Dokončení v 7. sešitě.)

Pisatel navazuje na studii plk. Zanghierioho o téžže problému, uveřejněnou v 2. a 4. sešitě časopisu, a zčásti ji doplňuje, nesouhlasí však se všemi myšlenkami této studie. Nehledí tak pesimisticky na možné účinky protibaterijní palby, která sice poškodí a zčásti umlčí dělostřelectvo, nemůže je však prakticky plně vyřadit z boje. Není tudíž třeba tak dalekosáhlých opatření i na organizačním poli, jakým je snížení počtu děl na tři jen pro snazší rozptýlení děl v terénu. K ochraně proti této palbě pak nemůže dostačit prosté rozptýlení děl v terénu na takovou vzdálenost, aby palbou na jedno dělo nebyla poškozena další děla, nýbrž je třeba dokonale využití všech moderních prostředků maskování a utajení palebného postavení, mlčení baterií až do rozhodující bitvy a p. Příliš velké rozptýlení děl ztěžuje velení a palbu a nelze je provádět do nekonečna.

Doufá, že svým článkem dá podnět k další, užitečné diskusi o tomto problému.

Plk. pěch. L. Frusci: Překvapení.

Z myšlenek o překvapení, doložených citáty vynikajících autorů, je třeba zaznamenat, mimo originalitu myšlenky manévru, zejména nutnost přesné znalosti nepřátelské situace, dokonale přizpůsobení provedení operace skutečné situaci a přísné zachování tajemství. Koncepce operace musí být jednoduchá a jasná, musí však mít znak geniálnosti a originality; opakováním některé třeba úspěšné operace nedosáhne překvapení. Příprava musí být velmi dokonalá při naprostém utajení, příkladem může být organizace a příprava přepadů za světové války. Provedení musí být rychlé jako blesk, nelze počítat s překvapením, jsme-li donuceni použít v některém údobí síly místo manévru. V provádění nesmí být přestávek a každého úspěchu musí být rychle a dokonale využito. Využití úspěchu má být předvídáno a nařízeno aspoň v hlavních rysech již při vydávání rozkazu k první akci.

Plk. pěch. E. Quaglia: Poznámky o obraně.

Autor zdůrazňuje, že základním prvkem obrany je organizace paleb, zejména křížení palby těžkých kulometů před postavením hlavního odporu. Upozorňuje však, že křížení palby nebo bočných anebo šikmých paleb nebude možno dosáhnout v každém terénu. Zde zřejmě miní horský terén. Proto nelze stavět solidní obranu výhradně na těchto palbách, mnohdy bude nutno omezit se napřed na palebné zajištění jen některých důležitých prostorů a do mezer připravit zasazení záloh. Bude to časté zejména v okamžiku přecházení do obrany pod tlakem nepřítele, mnohdy bude křížení paleb vhodně nahrazeno vybraním trasy postavení odporu tak, aby byla chráněna přirozenými překážkami. V závěru varuje před podceňováním odolnosti obranného postavení, které není palebně organizováno na základě křížení paleb v celé délce. Velmi často je důležitější dokonalé využití obranných vlastností terénu a pevné zajištění jeho významných bodů než hledání křížení paleb stůj co stůj.

Plk. pěch. A. Bronzuoli: Záchrana srbského vojska 1915/16.

Stať je v podstatě polemikou s článkem „La France Militaire“ z 3.—4. června 1934, v němž byla zmínka o málo uspokojivém přispění italských úřadů a vojsk v Drači a v S. Giovanni di Medua při evakuaci srbské armády na Korfu. Podle něho se šéf francouzské mise musil obrátit o přispění přímo k veliteli adriatického loďstva, aby srbské vojsko nezahynulo.

Autor dokazuje výroky význačných státníků, že bez pomoci Italie nebyla evakuace možná a že Italie měla lví podíl v celé operaci a učinila vše, co bylo v její moci. Odmitá nespravedlivé nařčení autora článku v „La France Militaire“.

Inž. C. Brignone: Poznámky o průmyslové mobilisaci.

Podnětem k tomuto krátkému informačnímu článku bylo rozhodnutí o ustavení zvláštního stálého komitétu pro přípravu průmyslové mobilisace v Italii. Celý problém přípravy průmyslu na válku shrnuje autor v kapitoly:

- určení potřeby materiálu, jenž má být vyráběn,
- znalost techniky každé jednotlivé výroby,
- pořízení seznamu všech podniků válečného průmyslu a pomocného průmyslu,
- pořízení seznamu všech strojů potřebných k výrobě,
- pořízení seznamu podniků bezvýznamných pro vedení války a přípravy k jejich přeměně na válečnou výrobu,
- přípravení mobilisace odborného dělnictva,
- pořízení přehledu elektrické pohonné síly a studium vhodného vzájemného zapojení sítě jednotlivých centrál tak, aby byly omezeny účinky zničení některé z nich,
- a konečně

zařízení obrany jednotlivých podniků proti leteckým útokům a stavby úkrytů pro osazenstvo.

Potom podrobněji rozvádí jednotlivé z těchto kapitol a na konec připojuje celé obsáhlé diagramy výroby 305 mm těžké houfnice vz. 17, lafety pro 105 mm kanon a 37 mm střely s podrobným rozvedením jednotlivých pracovních úkonů, s udáním výkonu a se seznamem potřebných strojů a nástrojů.

8. a 9. sešit, srpen—září.

Mjr. gšt. G. Verna: Pohybná válka?

Článek — opatřený podtitulem „hodnota a hranice otazníku“ — přináší některé zajímavé myšlenky. Již v úvodu potírá autor názory, že budoucí válka bude již s počátku válkou pohybnou. Tvrdí naopak, že prvním údobím bude určitá stabilisace na hranicích vlivem odolnosti zajištění hranic; miní tím opevněné hranice západoevropských států. Soudí, že pohybná válka vznikne průlomem fronty jednoho z protivníků a že tedy nepůjde a priori o pohybnou válku od začátku operací. Pohyb a manévr bude tedy druhou fází války a jistě nikoli konečnou, jak dále odvodňuje.

Není spokojen s řečnickými hesly o výchově vojska v ofensivním duchu a s kačeřováním těch, kdo mluví o defensivě. S týmiž hesly se shledáváme r. 1914 k čtyřleté pevnostní válce.

Ofensivní duch a mravní síla nestačí samy k vynucení pohybného boje na protivníku, který se zakopal a hodlá se bránit. Až dosud nejsou vojska tak vybavena, aby mohla donutit protivníka k ústupu na široké frontě, aniž použila nejmohutnějších prostředků.

Své pozorování dokládá autor četnými pozorováními.

Tvrdí se na př., že se obránce za 24 hodin nemůže tak zařídit, aby odolal ráznému útoku, při tom se však nikdo nepřesvědčil, jak může za 24 hodin vypadat obranné postavení praporu s válečnými počty. To přec bude již organisována palba, hlavní prvek obrany, prapor bude zakopán a budou stát již prvky překážek, ne-li souvislá překážka po celé frontě, třeba mělká. V podstatě jde o theoretické podceňování odolnosti obrany.

Další liché tvrzení je, že samočinná zbraň je právě tak cenná v ruku útočníka jako v ruku obránce. Samočinné zbraně s plochou drahou jsou přec především obranné zbraně a proti zakopanému protivníku se zmožou jen na dočasné umlčení nebo, lépe říkajíc, ztěžují mu přesné míření. Daleko větší vliv po té stránce mají obráncovy zbraně na útočníka, postupujícího volným terénem. Zvýšení počtu samo-

činných zbraní tedy nezvyšuje útočnou sílu vojska; k tomu je třeba naopak zbraní proti kulometům — tanků, doprovodných děl, minometů. Je dnes moderní pěchota těmito zbraněmi dostatečně vybavena? Jistě že nikoliv a je nebezpečí, že většina útoků skončí na hranicích bezpečnostního pásma dělostřelectva.

K pohybné válce nestačí jen vůle a výchova, je třeba najít nové metody a prostředky útoku.

Posledním nepřesným tvrzením je, že jen ofensiva je výrazem vůle zvítězit. Není jí též dobrovolně volená obrana na vhodném postavení? Právě taková obrana nám umožní zvítězit na zvoleném místě a v dané době daleko spíše než útok stůj co stůj. Toto tvrzení je samo vyvráceno poučkou, že k útoku je třeba soustředit síly. Síly nelze přece soustředit na celé frontě, a proto její valná část zůstane v obraně.

Bude třeba důkladně změnit názory, které vyplynuly z chybného pochopení posledních bojů světové války. Nepočítalo se s morálním vyčerpáním protivníků po čtletém boji.

Na tuto studii odpovídá v dalším článku (Žádný otazník. — Zničení nepřítelů!) pplk. pěch. E. Canevari. Jeho výklady bere redakce za své. V podstatě tvrdí, že dočasný přechod do obrany, vynucený přípravami k útoku na jiném místě, nelze pokládat za defenzivu, že ofensivní myšlenkou musí být prodchnuto jak vedení operací, tak vojska. Nepřítel je třeba napadnout všude, kde naň narazíme, a získávat tak nad ním mravní převahu. V tom se — podle autora — jeví útočný duch. Heslem musí být „pochodovat hrdě na nepřítel“.

V celku článek pplk. Canevariho oplývá řadou skvělých hesel a citátů a nelze jej zcela pokládat za odpověď na věcnější studii mjr. Verna. Nevyrací jeho tvrzení, spíše je umlčuje retorikou.

Plk. pěch. M. Girotti: Vojenský alpinismus.

Účelem tohoto krátkého článku je zdůraznit význam speciálních lehkých horských jednotek (brigád) pro boj v Alpách. Zavrhuje používání vojsk bez výběru, složených z lidí nezvyklých pohybu v horském terénu. Bylo by dokonce třeba již v míru cvičit a organisovat horské jednotky přímo podle terénu, v němž budou za války bojovat. Jinak nedosáhne italská armáda v horách potřebné pohyblivosti a nebude schopna manévru.

10. sešit, říjen.

Plk. děl. G. Castagna: Dnešní válečné doktriny.

Účelem studie je nalézt doktrinu vhodnou pro charakter italského národa. Autor předem stručně rekapituluje hlavní rysy všeobecné moderní doktriny, jimiž jsou: Budoucí válka bude válkou mas, počet jich, dokonalost ve výcviku a výbava prostředky stále vzrůstá. Většina národů vidí v ofensivě jediný a hlavní prostředek, aby byla vnucena nepříteli vůle, rozhodnutí je hledáno v obchvatu jednoho neb obou křídel. Každá akce musí býti dobře připravena materiálně, zejména pak musí být nashromážděno velké množství munice a musí býti dokonale připravena a zajištěna souhra všech prostředků.

Základním prvkem útočné akce je palba a pohyb, v jejich oceňování se uplatňuje národní charakter. Němci a Italové pokračují postupně k agilnějšímu vedení akce, aniž podceňují palbu, Francouzové naopak kladou hlavní důraz na dobrou organisaci palby (z obavy před překvapením), Angličané pak se snaží dosáhnout maxima pohybu a palby hojným používáním mechanisovaných prostředků.

Italská doktrina — zdůrazňování pohybu při plném oceňování palby — nejlépe vyhovuje charakteru národa, který není sice válečnický, nepostrádá však válečných etností. Velký vliv bude mít mravní stav vojska a příklad vůdců, jak dokázala světová válka na italské frontě.

Mjr. pěch. G. Scalise: Poznámky o nočním boji.

V budoucí válce noční operace podrží zhruba ráz, jež měly za světové války a jimž v podstatě jsou: překvapení, omezené síly a úzké fronty akce, cíle omezené a známé útočníku z předchozí obhlídky, zmenšený účinek palby zejména dělové, obtíže manévrování a z toho vyplývající málo hluboká sestava, důležitost předchozí přípravy akce a konečně nutnost vynaložit značné fyzické síly k provedení akce.

Noční operace mají hlavně dvoji účel. Je to jednak pohyb, t. j. skrytý přesun vojsk postřelovanými prostory k provedení určité akce, jednak boj buď útočný nebo obranný.

Pohyb daleko od nepřítele, avšak v dosahu jeho leteckého pozorování bude pravi-
dlem jen v noci a neskýtá valných obtíží, ať jde o pochod jakýchkoli zbraní, jsou-li
utvořeny malé a pružné proudy a je-li příležitost k předchozímu prostudování po-
chodových cest.

Obtížnější je pochod blízko nepřítele. Zde možnost srážky s nepřátelskými prvky
a nebezpečí zbloudění vyžaduje mnohých dalších opatření. Mimo to je třeba počítat
s vlivem temnoty na morálku vojska a učinit vše pro vyloučení možné paniky. Je
vhodno netříštit příliš vojska a zvolit jen několik dobrých cest, obhlédnutých již ve
dne a opatřených, třeba-li, dobře viditelnými ukazovateli směru. Často bude třeba
dát vpředu pochodovat hloučkům vybraných mužů, vybavených motorickými pro-
středky. Mimo to je nutno zajistit spojení uvnitř proudů a mezi jednotlivými proudy
a ovšem zakázat kouření, hluk a jakékoli nápadné chování. (Tato stručná stať o po-
chodech je doložena vyličením pochodu 4 praporů a 2 baterií francouzské armády
v horách r. 1921.)

Bojové operace v noci dovolují využít překvapení, avšak znesnadňují velení a
zmenšují účinek palby.

Při útoku je třeba umístit jednotky skrytě velmi blízko a přímo proti cíli, útok
provést rychle a bez palby. Zahájení palby útočníkem je zpravidla příznakem ne-
úspěchu. Jen v zákopové válce může útok být předcházen krátkou přípravou palbou
a doprovázen palbou poklopnou.

Za obrany v noci je nejvýznamnější dokonalá organizace palby a zachování
chladnokrevnosti. Mimo to je vhodné připravit předem malé a mělké protiútoky,
jimiž může být velmi rychle zvrácen první nepřátelský útok. Značný význam má
v obraně vhodné umístění stráží tak, aby mohly zpozorovat siluety nepřítele, rysu-
jící se na obzoru proti obloze.

Pro výcvik v nočních operacích udává autor postupný pořad jednotlivých cvi-
čení. Je to: orientace podle polárky, výcvik v pozorování a v naslouchání v noci, ro-
zeznávání signálů, odhadování vzdáleností, noční pochod a bojová cvičení: útok, obrana,
zajištění, hlídkování, speciální výcvik (přechod toků, vystřídání atd.) a výcvik noč-
ních vůdců. Konečně je třeba věnovat péči výcviku ve střelbě v noci, zejména z těž-
kých kulometů, které mají daleko lepší výsledky v noci než lehké kulometry nebo
pušky.

Plk. děl. G. Bottari: S pěšákem v útoku.

Autor se snaží řešit nejvhodnější způsob umlčení v útoku, aby nepřítel neměl
čas zabránit útočící pěchotě v přechodu oněch 200—250 m bezpečnostního pásma,
které dělí pěchotu od dopadajících střel vlastního dělostřelectva. Požaduje umlčovací
palbu velmi prudkou, hustou, provedenou s překvapením několika bateriemi na jeden
cíl a bateriemi různé ráže tak, aby střely dopadaly na cíl z různých stran. Baterie
různé ráže je třeba volit jednak pro zvýšení účinku střel, jednak pro zmenšení bez-
pečnostního pásma tím, že lehké a blízké baterie udržují palbu co nejdéle, zatím co
baterie větší ráže nebo vzdálenější palbu přenesou.

Hlavní podmínkou je překvapení a velká prudkost a hustota umlčovací palby. Proto je nutno zkrátit co nejvíce délku střelby, toho pak lze dosáhnout jen zvýšením kadence. Autor připomíná kanon 75/27, který měl za světové války jednotnou střelu s jednou náplní a dosáhl kadence až 25 ran za minutu. U nových střel s různým počtem náplní kadence klesá na 8 až 6 ran za minutu, a to nikterak nestačí k dosažení potřebné hustoty umlčování, má-li být zachováno překvapení a nemá-li být použito na jeden cíl nadměrného počtu baterií.

Proto pokládá autor za hlavní technický problém zvýšení kadence lehkého dělostřelectva až na 20–30 ran za minutu.

Plk. děl. G. Zanghieri: Palba proti bateriím a baterie s velkými mezerami.

Je to odpověď plk. Zanghieriho na kritickou stať mjr. Verney (7. číslo R. di Fant.) o problému baterií o 3 dělech, vyvolanou obsáhlou studií uveřejněnou v 2. až 4. čísle časopisu. Autor soudí, že v moderní válce vůbec nedostačí maskovací prostředky k utajení palebných postavení, bude-li podržen dosavadní systém soustředěných baterií nebo dokonce „hnízd baterií“. Bude prostě nutno zvyšovat mezery mezi děly a rozptýlit děla po terénu tak, aby nepříteli nebyly dávány soustředné cíle k palbě proti bateriím. Myšlenka o bateriích o 3 dělech je jedním z námětů k vyřešení problému rozptýlení děl v terénu. Snížení počtu děl se vnučuje nejen s hlediska rozptýlení děl v terénu, nýbrž též k usnadnění velení baterií — bylo by na př. velmi těžko velet baterií o 4 dělech s mezerami 70 m mezi jednotlivými děly a takovou mezeru by vyžadovala ochrana před postřelováním rážemi 150 mm.

Není třeba zapomínat na vývoj letectva, na pokroky radiotelegrafie a stereofotografie, které v budoucí válce vesměs přispějí k rychlému a přesnému vyhledání a postřelování palebných postavení. Proto je nutno rozptýlit sestavu v terénu a donutit prostě nepřítel, aby místo soustředění paleb na jednotlivé baterie musil postřelovat celá pásma a tím zvyšoval značně spotřebu střeliva. Je třeba se připravit na „honbu na baterie“, již budeme svědky v budoucí válce, a co nejvíce ji ztížit.

II. sešit, listopad.

Přeměna čet doprovodných 65 mm kanonů na baterie v rámci dělostřelectva.

Horské kanony ráže 65 mm (vz. 17), které nouzově nahrazovaly doprovodná děla pěchoty (po četě u pluku) jsou vráceny dělostřelectvu a organizovány v baterie. Redakce časopisu v úvodním článku vysvětluje nutnost tohoto opatření a zdůrazňuje, že nejde o opatření namířené proti pěchotě. Kanony 65 mm nevyhovovaly jako doprovodné zbraně a budou nahrazeny vhodnějšími zbraněmi, třebaže dočasně budou zatím spolu pracovat s pěchotou.

Mjr. pěch. G. Angelini: Pro vojenský národ.

V článku je rozváděn projev Mussoliniho z 18. září 1934 „... celý život národa, politický, hospodářský i duševní, se musí obracet k tomu, co je naší vojenskou nezbytností“ a je popisován typ vojáka-občana. Prvním krokem k tomuto ideálu bylo zavedení povinné předvojenské výchovy. Konečným cílem vojenské výchovy občanstva je:

od 8 do 21 let věku: duševní, tělesné a technické utváření vojáka v různých organizacích mládeže,

od 21 do 32 let: přetvoření vojáka ve válečníka pomocí vojenské presenční služby a poté povojenskou výchovou,

od 32 do 55 let věku: povinnost nastoupit v mobilisaci.

Pri tom trvale bude občanská výchova a činnost prolínána vojenskou výchovou a bude vedena podle požadavků obrany státu. Jen tím způsobem může být splněno „dějinné poslání italského národa: bojovat a zvítězit“.

Plk. děl. (gšt.) G. Liuzzi: Použití letectva v prospěch armády.

Autor vylicuje informačním způsobem činnost pozorovacího letectva pro velitelství, pro dělostřelectvo a pro pěchotu. Zajímavý je požadavek, aby určování pracovišť letišť pro pozorovací letectvo bylo dáno do pravomoci velitele, jemuž je letectvo přiděleno, neboť jinak nelze zajistit potřebnou součinnost. Nadřazené velitelství bude mít ovšem vždy právo zasáhnout v situaci, kdy letiště anebo vhodných ploch je nedostatek, nebo když toho vyžaduje hospodárné a soustředěné použití prostředků.

Mjr. děl. G. Amabile: Styčné hlídky dělostřelectva.

Článek je určen k informaci pěšáka a nepřináší nic nového co do použití a činnosti styčných hlídek. Za zmínku však stojí všeobecný přehled o organizaci těchto orgánů u italského dělostřelectva, u něhož však názvem „pozorovací a spojovací hlídky“ jsou společně nazývány jak velitelské orgány pluků, oddílů a baterií, tak spojovací čtyry nebo družstva a styčné hlídky i hlídky patračů v našem smyslu.

Velitelská četa oddílu má dva nebo více specialistů pro střelbu a spojovací orgány (skupina telefonistů, signalistů, radiotelegrafistů, u velitelství pluku je 10 specialistů pro střelbu a mimo to 3 topografové). Počet čtyry je u velitelství oddílu 45, u baterie 25 mužů.

Pozorovací a spojovací hlídky mají úkol našich styčných hlídek a hlídek patračů. Každá hlídka se skládá z telefonního roje a z určitého počtu pomocných orgánů; zpravidla má 15 mužů a velí jí u pluku a oddílu důstojník, u baterie poddůstojník. Velitelství dělostřeleckého pluku má 3, velitelství oddílu 2 hlídky, jejichž veliteli jsou důstojníci, baterie po 1 hlídce, které velí poddůstojník.

Mjr. jezd. E. Zavattari: Malé jezdecké jednotky v přibližování.

V své krátké studii autor dokazuje, že pro malé jezdecké jednotky neexistuje přibližování, poněvadž chybějí předpoklady k němu: dělové palbě uniknou svou rychlostí, před překvapením jsou chráněny již svým úkolem a před pozorováním je chrání jejich malý počet, nehledíme-li již k tomu, že na koni je jezdecke velmi dobře vidět, takže skrývání nemá smyslu. Malé jezdecké jednotky prostě přecházejí z pochodových tvarů přímo do tvarů bojových. Bojují-li pěšky, platí pro ně předpisy o boji pěchoty.

12. sešit, prosinec.

Plk. pěch. E. Scala: Civilní a vojenská kultura.

Autor navazuje opět na nejnovější opatření o předvojenské výchově v Itálii a zdůrazňuje mravní výchovu národa podle potřeb obrany státu.

Plk. pěch. (gšt.) L. Bonfatti: Jak je třeba rozumět některým pojmům.

Pisatel tohoto článku není spokojen s příliš úzkým chápáním určitých pojmů, z něhož pak vyplývají chybné dedukce. Proto podává stručné a výstižné definice pojmů, jichž v moderní vojenské literatuře je hojněji užíváno, jako: ofensiva-defensiva, pohybná a zákopová válka, průlom-manévr. Upozorňuje, že žádný z těchto pojmů nemá absolutní platnost, naopak, že v praxi jeden bez druhého téměř neexistuje a navzájem se prolínají. Proto nepokládá za užitečné obsáhlé diskuse, které nepřihlížejí k těsné souvislosti těchto pojmů. Článek je závěrem diskuse o problému pohybné války.

Další diskuse byla vedena v 10. a 12. sešitě časopisu o „Účinné a obranné akci“, v nichž jeden z autorů žádal, aby pěchota měla na obranu větší počet samočinných zbraní než v útoku, kdy jich nelze tak dokonale využít; obrana je založena v principu na použití samočinných zbraní a není prý v ní dostatečně využito úderných družstev. Druhý z autorů pak soudí, že dnešní organizace praporů dostičí jak pro obranu, tak pro útok, neboť mužstvo, zbývající po zajištění obsluhy samočinných zbraní, je určeno k náhradě ztrát a k zachování druhého prvku každého boje — pohybu. Diskuse v celku nepřináší nových myšlenek.

PEŠADISKOARTILERISKI GLASNIK, roč. 1935, svazek 5 (11), září-říjen.

Mars: Násilný přechod přes vodní toky.

První část neobyčejně rozsáhlé studie, v níž nejprve autor probírá v logickém sledu všeobecnosti o násilných přechodech říčních toků, v nichž zdůrazňuje význam volby místa přechodu, dobře vycvičeného odborného personálu a dostatečné zásoby mostového a převozního materiálu, dále využití momentu překvapení, důležitost organizace celé akce, soustředění sil a prostředků, příprav pro přechod. V dalších částech své studie postupně vykládá činnosti: průzkum a organizaci zpravodajské služby, zapuzení nepřátelských částí s břehu na této straně řeky, rozhodnutí o cíli a plánu provedení přechodu, k nimž připojuje příklady rozkazových schémat a kalkulační přehledy pro přechody za různých předpokladů. Nejcennější částí studie jsou historické, podrobně propracované příklady násilných přechodů a to přechod rakousko-uherských sil přes Drinu a Sávu v srpnu 1914, přechod I. srbské armády přes Sávu a vpád do Srému v září 1914 se zvláštním zřetelem k neúspěchu. Timocké divise I. výzvy a konečně v tomto svazku poslední příklad přechodu srbské Užické skupiny přes Drinu v září 1914. Příčinami neúspěchu zabývá se ostatně autor v závěrečném odstavci popisu každého příkladu, vyzdvihuje tak účel i obsah vlastního poučení, jež je ve shodě s jeho teoretickými vývody, jež svými dobře volenými příklady dokládá.

Brig. gen. Milutin J. Stevanović: Použití dělostřelctva v obraně.

Podrobný výklad ustanovení britských služebních předpisů, zvláště pak Polního řádu s obsáhlými výňatky.

Red.: Rady pro výcvik ve střelbě z pušky (karabiny).

Přes kolosální rozvoj techniky, přesná střelba z ruční střelné zbraně zůstane významným činitelem v boji a proto je nutno i výcviku ve střelbě z pušky (karabiny) věnovat stálou a pečlivou pozornost. Dobrý, úspěšný výcvik střelecký je výsledkem promyšlené a soustavné činnosti, vyžadující na velitelích mnoho speciálních znalostí a solidní přípravy vlastní i přípravy cvičitelů. Způsoby a systémy jsou přesně stanoveny předpisy na základě zkušeností; proto je třeba ustanovení předpisů přesně zachovávat a řídit se jimi, nikoli osobním vkusem. Metody výcviku jsou ovšem individuální a každý důstojník je povinen stále své zkušenosti v oboru metodiky a didaktiky výcviku rozmnžovat. Nejlepším prostředkem je osobní příklad, proto důstojník musí být výborným střelcem. Aby bylo dosaženo úspěchu, je třeba:

- a) co nejlepší a nejdůkladnější střelecké průpravy, probrané s každým jednotlivcem,
- b) náležitě přípravy velitelů a cvičitelů,
- c) kvalitních zbraní.

Největší význam přikládán je v dalším průběhu článku výcviku samostatně jednajícího střelce, jenž dovede použít své zbraně s největším úspěchem, ať ve svazku jednotky anebo je-li osamocen. Autor (autoři) článku jsou si vědomi výhody, kterou má jihoslovanský branec i velitel před příslušníky jiných vojsk, že totiž téměř každý voják umí již před nástupem činné služby dobře, ba velmi dobře střílet. Proto teorie je omezena na nezbytné minimum a zcela právem cvičí se střelec střelbou. Ostatní příklady a poznámky v článku obsažené týkají se vlastně jen výkladu jednotlivých článků předpisu (vliv nesprávného zamíření, větru, teploty, nadmořské výšky a p.).

Kpt. pěch. I. tř. Dragiša M. Radojević: Pojitka pěchoty a jejich použití ve vysokých (krasových) horách.

Autor byv po léta přidělen speciálním jednotkám horských pluků, získal určité zkušenosti, o které se v článku dělí se svými druhy — čtenáři. Aby obsáhlé téma zůžil, popisuje jen pojitka, kterými disponuje převzvědná rota horského pluku a jejich použití. Jsou to: telefon a telegraf, radiotelegraf, optické a akustické signální při-

stroje, poštovní holubi, spojovací psi, spojky a relais. Způsobům jejich použití nevěnuje však tolik pozornosti jako jejich popisu, opakuje vlastně jen slova předpisu.

Por. děl. Staja D. Stajić: Směr jako element střelby u protiletadlového dělostřelectva.

Autor odmítá jako omyl rozšířené tvrzení, že „geometrické místo všech „budoucích“ letounů, t. j. všech bodů, v nichž má dojít k střetnutí mezi letounem a střelou, pro určený bod v prostoru je na obvodu kruhu“ a rozбором i výpočty dokazuje, používaje jediného prvku střelby, směru, že jen v jediném případě může být toto místo na obvodu kruhu, a to jen teoreticky vzato, neboť konstrukce dělového materiálu nedovoluje praktickou realizaci.

Kpt. děl. Vilim A. Ogorelac: Něco o střelbě s pozorováním z letounů.

Podrobný popis úkolů a činností, které při této spolupráci s letcem musí provádět jednak velitel, řídící střelbu, jednak letecký pozorovatel. V závěru autor konstatuje po několikaletých zkušenostech na osogovské polní střelnici, jak tato spolupráce přináší rok co rok další pokroky, jak u letců, tak zvláště u jeho druhů dělostřelců.

V rubrice „Různosti“ uveřejňuje redakce tyto drobnější články: kpt. děl. Stanislava D. Milutinoviće „Jak konat manévrování houfnicemi 155 mm vz. 17“, kpt. tech. zbr. Franja F. Rebernika „Jak prodloužit život dělové hlavně“ a smluv. ing. Ivana V. Voljanského „O výrobě výbušin“.

V rubrice „Novinky a poznámky“ jsou obsaženy informace: „O cizích názorech na protitankovou obranu“, „O poučení z války v Gran Chacu“, „O výzbroji italské pěchoty a dělostřelectva“, „O organizaci turecké armády“ a „O dnešním stavu motorisace v jednotlivých státech“. Zbytek svazku je vyplněn tentokrát zvláště podrobným a rozsáhlým (34 stran) přehledem zahraničního odborného tisku.

Škpt. J. M. S.

REVUE D'INFANTERIE, roč. 1935.

Červenec (čís. 514).

Gen. Weygand: Král Albert I. a belgická pěchota. Přednáška proslavená 1. V. 1935 v Palais des Beaux-Arts v Bruselu, zdůrazňující slavnou účast belgické pěchoty ve světové válce a připomínající významnou úlohu belgického krále co velitele belgické branné moci.

Gen. Challéat: Spojení mezi pěchotou a dělostřelectvem (doprovodné dělostřelectvo pěšího pluku). Oblíbené téma autorovo, jemuž věnoval již mnohou studii. Doprovodné dělostřelectvo pěšího pluku definuje jako dělostřelectvo, podléhající trvale nebo dočasně veliteli pěšího pluku a doprovázející pluk ve vzdálenosti průměrně 1000 m. Má za účel zasáhnouti ihned tam, kde by se přilíh zdržel zásah obyčejného dělostřelectva přímé podpory. Účastní se mimo to i plukovní obrany proti útočné vzbě. Připomíná, že je nutné říci velitelům pěších pluků, s jakým počtem ran dělostřelectva přímé podpory mohou počítati pro provedení dané operace. Doporučuje:

1. aby každému veliteli praporu byl přidělen t. zv. orientační důstojník, jenž by měl na starosti vyhledávat a určovat cíle podle druhu, polohy, velikosti a rozdělovat je mezi doprovodné zbraně pěchoty, doprovodné dělostřelectvo a dělostřelectvo přímé podpory;
2. aby pěchota dostala nějaké samočinné pušky, střelící velkou počáteční rychlostí (proražení pancířů 15 mm silných na vzdálenost aspoň 300 m);
3. vybavit pěchotu samočinnými zbraněmi váhy asi 50 kg, s velkou počáteční rychlostí (průraz pancířů 25–30 mm na dálku aspoň 500 m);

4. zavést jako plukovní dělostřelectvo (jako v Anglii, Itálii a j.) velmi lehký materiál ráže 75 a 47 mm. První by měl mít tyto vlastnosti (nebyl by specialisován pro střelbu na tanky): dostřel 5 km (možno-li 6—7), váha v palebném postavení do 450 kg; kola průměru aspoň 80 cm; ráže 75 mm, střela 4,5 kg (z toho aspoň 1 kg trhaviny), rychlost střelby 20 ran za minutu, 3 náplně hnací (jedna pro maximální počáteční rychlost, jedna pro rychlost asi poloviční a jedna normální mezi oběma krajními); náboje jednotné: $\frac{2}{3}$ s náplní normální, $\frac{1}{3}$ s minimální, — ale snadno rozdělatelné, aby bylo lze rychle náplně doplnit na maximální. Lafeta rozvírací, náměr od -10° do $+45^\circ$, odměr 45° , velké štíty, co nejmenší výška. Druhý materiál (proti tankům) ráže 37—47 mm, váha a rychlost střelby jako u prvního, průraznost 40—50 mm pancíře na 1000 m nejméně. Pro dělo 75 mm obrněný motorisovaný muniční vůz pro dopravu asi 40 úplných nábojů 5—6 kg;

5. vybavit toto dělostřelectvo obrněnými automobilními pozorovateli;

6. vydat cvičební řád a střeleckou instrukci pro doprovodné dělostřelectvo.

Gen. Barrard v článku o „Spojení pěchoty a dělostřelectva“ naléhá na to, aby se tato věc v míru co nejdůkladněji cvičila a prováděla, ježto prý je dosud více nebo méně teoretickou a předpisy obsahují jen ustanovení velmi všeobecná.

Pplk. Perré a kpt. Le Gouest v článku Tanky a statistika dokazují na základě číselného statistického materiálu:

1. že materiál, který není dostatečně vybaven náhradními součástkami, se velmi rychle opotřebovuje;

2. že, kdyby byly ihned zadány velké objednávky tanků, žádané za světové války gen. Estiennem, bylo by se mohlo dodávat: za 7 měsíců 100 tanků měsíčně, za 10 měsíců (po zadání) asi 500 tanků měsíčně. Číslo to nejsou absolutní, nýbrž jsou měřítkem a výstrahou pro přílišné optimisty;

3. ztráty: u středních tanků 29,7%, u lehkých 13,2% (z toho výhoda tanků menších, lépe chráněných, rychlejších a pohyblivějších než byly tanky Schneider a Saint-Chamond). Ke konci války projevuje se mina jako výtečný prostředek obrany proti tankům (ztráty časem stále stoupají). Ukazuje se též, že procentuálně jsou ztráty lidí u tanků menší, než u pěších jednotek. Je též zajímavé, že ve stejném boji nelze spolu srovnávat ztráty u pěchoty a u tanků, neboť někde měla pěchota ztráty značné a tanky malé, jinde tomu bylo opačně. Důvod je ten, že nepřítelem pěchoty je hlavně samočinná zbraň, nepřítelem tanků pak hlavně dělo. V závěru připomínají autoři, že

1. za války je třeba několik měsíců, než se zavede seriová výroba nového vzoru tanků a že se lhůta značně prodlouží, dělají-li se během ní konstruktivní změny;

2. k udržování tankových jednotek v poli je třeba značné zálohy tanků a náhradních součástek;

3. nedá se zjistit (ze statistiky) vztah mezi šířkou fronty a procentem ztrát tanků; zato je zřejmý vliv způsobu boje: nejméně nákladné jsou metodické akce za silné dělostřelecké podpory a pak rychle provedené protiútoky a konečně využívání úspěchu. Útoky provedené s překvapením, bez dělostřelecké přípravy, jsou s hlediska tanků obyčejně velmi nákladné, zvláště jakmile se pronikne k dělostřelecké nepřátelské sestavě;

4. největším nepřítelem tanku je dělo; v budoucí válce bude to snad i mina.

Kpt. Lavirotte: Dieselův motor a bojová vozba. Kratičká úvaha, proč nelze Dieselova motoru se zřetelem na jeho konstruktivní vlastnosti užití obecně u bojové vozby.

Z Museum maršála Francheta d'Esperey v Alžíru.

Z cizích revuí je recensován článek italského generála Zoppi (italská Rivista di Fanteria, březen 1935) o studii gen. Loizeau: Německá strategie r. 1918 a z an-

glické ženijní revue článek o organizaci obrany proti tankům ženijním vojskem podle manévřů z r. 1934. Při těchto manévřích položila jedna ženijní rota od 18. hodiny do svítání 240 min (jedno minové pole), 9 silničních přehrad (110 min) a 6 přehrad z drátů a z kmenů na silnicích. Druhého dne položila táž rota 350 min, provedla 7 silničních nálevků a 6 silničních přehrad (poražené stromy). Všechny tyto překážky prostíraly se na délce 11 km do hloubky 4 km. Třetího dne od 18 hodin do 6 hodin ráno položila jedno minové pole, 5 silničních přehrad (80 min. a stromy), 19 silničních nálevků. Bylo užito nových min kontaktních a elektropneumatických; vytvořena 3 minová pole: 1. typ — úplná ochrana; 1500 min na délce 900 m (skupiny po 4 minách 1 m 35 cm od sebe s mezerami 3 m 60 cm). Tank nemůže vjetí do mezery, aby nenarazil na některou z dalších skupin min. 2. typ: ochrana 80%: 1000 min na 900 m; rozložení šachovité ve 2 řadách, mezery 1'80 m. 3. typ: stejný jako typ 2., ale mezery 2'70. Toto pole vyžaduje 700 min na 900 m. Míny se kladou jen na místa, která nemohou býti chráněna jinak. (Pozn.: číselný stav ženijní roty byl 160 mužů.)

Srpen (čís. 515).

Gen. Barrard: Úvahy o cvičebních řádech pěchoty: pěší družstvo a četa. Autor je pro revisi řádu, aby byl jasnější, stručnější a přesnější. Žádá, aby veškerá tíha vedení boje v četě spočívala na veliteli čety a ne na velitelích družstev. Tvrdí též, že předpisy udávající pro četou příliš širokou frontu, což znesnadňuje řízení palby velitelem čety.

Bénédict-Garteiser: 3. marocká brigáda severně od Compiègne v září 1914. Vylíčení bojů.

Mjr. Salanié: Střelba z útočných vozů. Návrh na trojí druh cvičení ve střelbě z útočných vozů. 1. druh: prohledávání daného terénního pásma (šířky 50 m), posetého nepřátelskou pěchotou. 2. druh: prohledávání daného pásma při postupu daným směrem. 3. druh: prohledávání pásma za postupu směrem udaným vedoucím vozem. Pásmo není omezeno.

Plk. A. Segretain: První měsíc velení: Verdun (květen 1916). (Výňatky z válečného deníku.)

Pplk. Guiges: Výcvik pěchotních kádrů; studium konkrétních námětů. Pokračování. Autor probírá případ sestavy předních stráží blízko nepřítele a rozebírá, co se probere v učebně, co v terénu jako cvičení kádrové a jako cvičení s trupou.

Kpt. Aubert: Užití jedné čety tanků v prvním boji tanků Renault — květen 1918.

V kronice cizích revui článek o ruských názorech na použití tanků v útoku (skupiny tanků pro dalekou činnost, skupiny tanků přímé podpory a skupiny doprovodné. Použití dělostřelectva před vyražením k útoku a během útoku).

Září (čís. 516).

Mjr. Pierre Quenot: Čin ve válce. Autor rozebírá povahu velitelského rozhodnutí ve válce a jeho převedení v čin a podpírá své filosoficko-psychologické úvahy studiem vývoje Hannibalova rozhodnutí pro bitvu u Cannae.

Plk. Bernis: 33. pěší divise 22. srpna 1914. Historicko-taktická studie.

Pplk. Perré: Tanky a statistika. Pokračování článku z červencového čísla. Zde se autor obírá spotřebou střeliva u jednotek tanků. Dochází na základě číselného materiálu z války k těmto závěrům: 1. forma boje má malý vliv na spotřebu střeliva; v daném boji je však spotřeba tím větší, čím menší účinek měla dělová palba a čím houževnatěji se protivník bránil. 2. Tank všeobecně spotřebuje málo střeliva. 3. Ráže a dostřel tankového děla mají poměrně malý vliv na spotřebu střeliva.

a zdá se, že postačí zásoby, jaké měly dělové tanky Renault před 26. zářím 1918. Spotřeba kulometného střeliva je jen málo odvislá na počtu kulometů, závisí však hlavně na celkovém výstřelném poli všech zbraní. V budoucnu mohou snad mít vliv na zvýšení spotřeby: zdokonalení funkce kulometu, zvýšení počtu protitankových zbraní. Naopak zase kombinování děla a kulometu na témž tanku povede k snížení spotřeby střeliva.

I. Šetření taktického námětu pro přijímací zkoušky do Vysoké školy válečné 1935.

Ríjen (čís. 517).

Gen. Intend. Zaigne: Dobyti Tananarivy 30. září 1895. Historická retrospektiva. Dobyti Tananarivy mělo za následek připojení Madagaskaru k Francii.

M. Gay, prof.: Den 22. srpna 1914 u 5. armády: Charleroi. Válečně-historická studie z t. zv. pohraniční bitvy ve Francii roku 1914.

Plk. Favatier: Moderní tréný pěchoty. Autor dospívá k závěru, že větší část trénů vojenských těles pěchoty v poli mohla by být napolo motorisována. Proviantní tréný: lehká nákladní auta, bojové tréný částečně hippomobilní, pro zásobování bojového sledu u motorová „plazidla“ (chenillettes). Některé pluky mohly by mít tréný úplně motorisované (zvýšení pohyblivosti!); u těch by hippomobilní tréný byly nahrazeny terénními auty nepancéřovanými, doplněnými jistým počtem ručních kar.

Mjr. Ballard: Boj tanků 18. července 1918 u 1. americké divise. Historicko-taktická studie. Autor soudí, že k okamžité neutralisaci a nejrychlejšímu zničení protitankové zbraně je třeba zbraně samočinné, ježto střelba jednotlivými ranami vyžaduje zdoluhavého zastřelování a stanoviště nepřátelské zbraně zjistí se vždy jen více nebo méně přibližně. Ráže musí být taková, aby střela prorazila na 1000 m 20—25 mm pancíř. — V daném případě účely tanky na dělostřelectvo, vniknuvše do pásma jeho stanovišť. Ztráty na vozech byly veliké.

Plk. Perré: Tanky v útoku na nepřátelskou dělostřeleckou sestavu. Článek navazuje na předcházející studii majora Ballarda a zdůrazňuje, že ztráty tanků byly malé, pokud byly ohrožovány nepřátelskými děly, ležícími v prostoru přímo ohroženém útočící pěchotou, vzrostly však neobyčejně, jakmile tanky vnikly do dalšího terénního celku, nemajíce již ochrany řádně stmelěného palebného systému. Jakmile tanky účely samy na nepřátelské dělostřelectvo, měly ztráty veliké, ježto pancéřování jejich (při malé pohyblivosti tanků) nemohlo odolati účinkům střel polního dělostřelectva.

V kronice cizích revui je recenze článku z polské pěchotní revue kpt. gšt. Kirchmayera (Przegląd piechoty) o obraně v lesích.

P—k.

Literární přehled.

Jihoslovanský voják o psychologii boje. V Záhřebě bylo vydáno nedávno velké dílo, které rázem vyplnilo mezeru v odborné literatuře jihoslovanské, ačkoli, jak víme, praktická psychologie, t. j. znalost duše bojovníkovy, velitelovy, moderní války a jejich důsledků není v zemi rytířského krále nikterak neznámou věcí. Po vzoru s použitím Costeových základních studií „La psychologie

sociale de la guerre“ a „La psychologie du combat“ vydal plukovník pěchoty Alexander J. Vučković rozsáhlou práci, nazvanou „Psihologija savremene borbe“ („Psychologie současného boje“), Zagreb, b. r., stran 253, cena neudána.

Obsah knihy je stejně obsáhlý; látka je rozčleněna po úvodu do devíti kapitol, které ventilují a vykládají základní pro-